

HUMANA

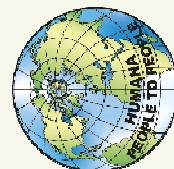
Fundación Pueblo para Pueblo

Els programes
de seguretat
alimentària, claus
per a millorar el
rendiment agrícola
a nivell local

AECID recolza
cinc nous
projectes
d'HUMANA

F₀D
A₀L
FOR
ALL

HUMANA
PEOPLE TO PEOPLE DAY
FOOD FOR ALL 2011

El 22 de setembre uneix-te a

Editorial

La fam a Somàlia ha provocat la mort de desenes de milers de persones en els últims mesos. La situació podria empitjorar encara més tret que es potenciïn les ajudes internacionals, ho diu

l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO). Aquesta greu realitat no afecta exclusivament a Somàlia, sinó també a la resta de la Banya d'Àfrica i dels països veïns com Kenya, Etiòpia i Djibuti, en els quals 7,9 milions de persones necessiten ajuda d'emergència de manera urgent.

El 65% de les persones que pateixen fam al món viuen només en set països, segons la FAO són: Etiòpia, Índia, Xina, la República Democràtica del Congo, Bangla Desh, Indonèsia i Pakistan. A més, durant les últimes dècades, la fam a nacions com Rwanda, Moçambic, Angola, Sudan, Angola, Libèria o Mali ha provocat conseqüències devastadores per a la població local.

És de vital importància, doncs, que la comunitat internacional actuï de manera immediata en aquests casos, proporcionant aliments a la població. Tanmateix, a mig i llarg termini, una de les estratègies a tenir en compte és el foment de programes de seguretat alimentària que proveeixin a les comunitats més desfavorides de la capacitat, els recursos i les eines necessàries per tal que puguin desenvolupar l'agricultura i la ramaderia sostenibles, alhora que facin front a les conseqüències del canvi climàtic. D'aquesta manera, es garantiria un major abastament d'aliments a les generacions presents i futures, promovent el progrés dels països del Sud.

**Elisabeth Molnar
Directora General**

Seguretat Alimentària

L'importància de definir clarament aquest concepte

Segons la FAO, parlem de seguretat alimentària quan totes les persones tenen en tot moment accés físic, social i econòmic a suficients aliments innocus i nutritius per satisfer les seves necessitats alimentàries i les seves preferències pel que fa als aliments, de manera que puguin portar una vida activa i sana.

S'estima que més de 1.000 milions de persones, és a dir, un de cada sis éssers humans, poden estar patint malnutrició. L'augment de preus dels aliments al 2007 i al 2008, seguit de la crisi econòmica i financera iniciada al 2009, ha intensificat la sensibilització sobre la pobresa i la fam a tot el món. La comunitat internacional ha de mobilitzar-se per tal de fer front a aquesta situació i eradicar la fam de la faç de la Terra.

L'augment del preu dels aliments, clau de la fam actual

La situació desesperada que pateixen milions de persones als països del Sud és fruit en bona mesura de dos elements principals: d'una banda, l'augment del preu dels aliments i, de l'altra, les conseqüències que tenen els efectes del canvi climàtic sobre les collites. L'increment dels preus ha generat un important debat sobre l'influència de la compra de terres de cultiu a l'hemisferi Sud per part de les grans multinacionals, amb l'objectiu de proveir els països del Nord. Aquesta realitat causa un greu perjudici sobre la població local, ja que limita els seus cultius i, en conseqüència, el seu accés als aliments de primera necessitat. De fet, certs experts consideren que l'actual fam de la Banya d'Àfrica és el resultat de les imposicions que el FMI i el Banc Mundial van fer a Somàlia a la dècada dels vuitanta, amb la finalitat que pagués el seu deute extern. Imposicions com començar a exportar primeres matèries i aliments van provocar l'arribada de grans corporacions que es van centrar en la producció per a vendre als mercats internacionals, molt més lucratiu, en detriment de l'abastament local.

Una altra de les variables d'aquesta complexa equació és el creixement imparable dels terrenys dedicats al cultiu de primeres matèries per a la fabricació de biocombustibles. Això suposa una dràstica reducció de la terra fèrtil dedicada al cultiu d'aliments pel consum humà, amb tot el que implica: baixa l'oferta i, per tant, puja el preu.

HUMANA i la seguretat alimentària

Un dels problemes més greus als que s'enfronta l'humanitat està estretament relacionat amb l'accés a l'aigua i la producció d'aliments. La manca d'aquests provoca que al voltant de 1.000 milions de persones pateixin fam al món. A més, aquesta escassetat d'aliments amenaça l'estabilitat i la pau en molts indrets del planeta. Per això, és necessari treballar amb les comunitats més desfavorides en favor del seu progrés. Sense l'aliment suficient, no hi ha desenvolupament possible.

La producció d'aliments està fortament vinculada amb la seguretat alimentària i amb la protecció del medi ambient, sense oblidar que el canvi climàtic s'afegeix com a un nou vector de gran influència sobre les collites. En un context, doncs, condicionat als canvis climàtics, mediambientals i a la pressió econòmica per l'avenç dels biocombustibles, els petits agricultors s'han convertit en una peça essencial per a fomentar la seguretat alimentària amb els seus cultius. Un percentatge molt elevat de les poblacions dels països del Sud, sobretot a l'Àfrica, són rurals i depenen de la seva producció agrícola que, sovint, és només de subsistència.

Farmers' Club

El programa de Clubs de Pagesos o Farmers' Club d'Humana People to People organitza el petit productor en agrupacions que, mitjançant la formació i l'esforç comú, milloren la seva productivitat, introdueixen tècniques més sostenibles i aprofiten la seva major capacitat de negociar millors preus de venda com a grup que com a ens individual.

L'objectiu de les agrupacions o Clubs de Pagesos és proveir als seus membres dels coneixements i l'organització necessaris perquè puguin fer front a les necessitats de les seves famílies i comunitats, augmentant els seus ingressos i integrant-se a l'economia de mercat. Els camperols estan organitzats en grups de 50 agricultors. Al capdavant se situa un líder del projecte i diversos 'extension workers', són responsables de proporcionar suport continu, la formació teòrica i pràctica requerida i els conceptes fonamentals per promoure l'auto-organització del col·lectiu.

“Els petits agricultors s'han convertit en una peça fonamental per a fomentar la seguretat alimentària amb els seus cultius”

La majoria dels membres de bona part de les agrupacions d'agricultors són dones, de manera que poden considerar-se també programes de gènere i d'apoderament femení. Aquests inclouen activitats centrades en el benestar de tota la família en relació amb els recursos hídrics, el sanejament, la nutrició, la salut i l'educació. El programa d'Humana People to People, adaptat a la realitat de cada país i de cada comunitat en la que s'implementa, va implicar al 2009 i al 2010 a més de 75.000 agricultors en 8 països d'Àfrica i Àsia. El fet que aquest projecte s'hagi pogut replicar a tants llocs, i amb bons resultats, mostra l'encert d'aquest enfocament de treball.

Treballant al costat dels petits agricultors

L'agricultura i el desenvolupament rural és un dels cinc sectors d'actuació dels programes de cooperació d'Humana als països del Sud. La seguretat alimentària és una part essencial d'aquest àmbit, en el que les agrupacions d'agricultors hi juguen un paper clau.

El 2010 la Fundació va desenvolupar sis programes d'aquest tipus, ja sigui amb fons propis obtinguts de la gestió de la roba usada, o bé amb fons procedents de finançadors externs. Tots ells es vinculen amb les polítiques locals dels països en què s'implementen, amb la finalitat d'obtenir millors resultats:

***Millora de la seguretat alimentària i la salut de les famílies rurals del cantó El Triunfo (Equador)**

***Millora del rendiment de l'agricultura familiar, seguretat alimentària, nivell de benestar i salut de 2.000 famílies de Bissora, Oio (Guinea Bissau)**

***Programa de desenvolupament agrícola per a petits agricultors "Club d'Agricultors" en Chiradzulu i Lilongwe (Malawi)**

***Augment i millora de sistemes de producció sostenibles i diversificats en 1.800 agricultors i les seves famílies a la província de Cabo Delgado (Moçambic)**

***Programa de desenvolupament agrícola per a petits agricultors "Club d'Agricultors" en Bindura-Shamva i Mazowe (Zimbabwe)**

***Mobilització de la comunitat per a la reducció de la pobresa en Shalatuo, Yunnan (Xina)**

El desenvolupament d'aquests projectes contempla diverses iniciatives que estan provocant excel·lents resultats. Per exemple, el cultiu de jatrofa permet, d'una banda, delimitar i protegir els camps i, de l'altra, dedicar una part de la collita a la producció de biocombustible per al consum local. Igualment positiva està essent l'introducció de la moringa, una espècie que pel seu ràpid creixement i fortaleza davant de la sequera es converteix en una peça clau, com a nutrient, per a les zones més desfavorides.

L'aprofitament de l'aigua és essencial en aquest context. A Moçambic, per exemple, s'ha iniciat la construcció de dics que permeten embassar l'aigua caiguda durant la temporada humida, facilitant el regadiu dels camps durant l'època seca. Això provoca l'obtenció de collites d'hortalisses en un període en el que, prèviament a la posada en marxa dels projectes, era impensable. Una peça fonamental també és la construcció de pous, com els de Oio (Bissora), que permeten l'extracció d'aigua mitjançant bombes de corda per la irrigació dels camps, tot convertint en fèrtils uns terrenys que fins aquell moment no ho eren.

L'importància de la nutrició

El problema de l'escassetat d'aliments o l'increment dels preus d'aquests és obvi a Moçambic. Però a aquest fet hem d'unir l'escassa educació sobre nutrició que tenen les mares, principals responsables d'alimentar les seves famílies. En alguns districtes de la Província de Cabo Delgado no arriba el programa de nutrició governamental i el fet d'aprofitar de la millor manera possible els aliments és bàsic per a disminuir aquest 41% de

nens i nenes menors de 5 anys que pateixen un mal creixement a causa d'una dieta inadequada. Aliments que es poden aconseguir al mercat o a la pròpia producció familiar com els ous, les gallines, les verdures o les fruites locals no són consumits de manera habitual. Un millor aprofitament significaria l'ingesta de nutrients bàsics incloent proteïnes i vitamines, poc habituals a la dieta local. Farmers' Club incorpora aquesta vessant amb molt bons resultats. Les famílies són convidades pels extensionistes del programa a adoptar noves dinàmiques en el consum d'aliments i a ampliar la varietat d'aquests, aconseguint així una dieta més rica i nutritiva.

AECID recolza cinc nous projectes de la Fundació

Durant el mes de juliol l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional pel Desenvolupament (AECID) va fer públic el llistat de projectes que han estat proposats per rebre el finançament sol·licitat per a la seva implementació.

Cinc d'aquests projectes han estat formulats per Humana, dels quals tres se centren en la seguretat alimentària. Els països on es desenvoluparan aquests tres projectes són Moçambic, República Democràtica del Congo i Guinea Bissau.

En total hi participaran 5.000 agricultors, dels quals 1.500 ho faran dins la Fase II d'un dels projectes, és a dir, prosseguiran amb les iniciatives engegades dins la Fase I, a l'espera dels resultats obtinguts.

Educació pel Desenvolupament

L'Educació pel Desenvolupament, també a l'estiu

Després de finalitzar el curs escolar i, per aquest motiu, haver posat punt i seguit al Programa d'Educació pel Desenvolupament en els centres escolars de la Comunitat de Madrid, Humana ha iniciat un cicle de tallers infantils sobre educació a diferents campaments d'estiu, destinats a nens de 8 a 12 anys. Els objectius d'aquests tallers són fomentar la creativitat mitjançant l'elaboració de titelles amb material reciclat, posant especial atenció a la roba usada, i aprendre a reflexionar sobre les petites accions que els ciutadans podem fer per a contribuir al

desenvolupament sostenible i al progrés de les comunitats menys afavorides.

De moment s'han dut a terme activitats d'aquest tipus en el marc del campament d'estiu de l'escola Andrés Segòvia de Leganés, amb la participació d'una vintena de nens i nenes. S'han organitzat tallers similars als campaments dels centres escolars Blas de Otero, Alfonso Rodríguez Castelao, Rafael Alberti i Beat Simó de Rojas, tots ells de Móstoles, els dies 7, 8, 11 i 12 de juliol respectivament. El 10 d'agost va ser el torn de l'escola Crist de la Salut de Valdemoro. En total, més de 250 nens i nenes han format part d'aquestes activitats. Al mes de setembre Humana reprendrà el seu programa d'educació pel desenvolupament als centres escolars.

HUMANA i Llagostera, per un consum responsable

HUMANA participa activament al cicle d'activitats amb el que, fins el 22 de setembre, l'Ajuntament de Llagostera (Girona) vol promoure el consum responsable entre els seus habitants. L'11 d'agost, David Vázquez, del Departament de Recollida, va portar a terme una presentació sota el títol 'El cicle de la roba: els projectes d'Humana', amb la presència d'un bon nombre de persones que es van mostrar molt participatives. El programa sobre consum responsable inclou tallers, exposicions, la III Fira de l'Intercanvi, la Marxa per a una mobilitat sostenible i un cicle de cinema temàtic, entre d'altres activitats. Més info a giraalconsumallagostera.blogspot.com

Uneix-te a l'HUMANA DAY

Programa d'activitats

Taula Rodona 'El repte de la seguretat alimentària a l'Àfrica: casos pràctics d'èxit en àrees rurals'

- *Dia: 21 de setembre
- *Lloc: Hub Madrid. Carrer Governador, 26. Metro Atocha
- *Hora: 18:30 hores
- *Inscripció gratuïta fins a completar l'aforament

Jornada de Portes Obertes i lliurament dels II Premis de Reciclatge Tèxtil

- *Dia: 22 de setembre
- *Lloc: naus de l'Ametlla (Barcelona), Leganés (Madrid) i Valderrubio (Granada)
- *Hora: 12:00 hores

Exposició fotogràfica sobre seguretat alimentària

Al llarg del mes de setembre
Lloc: diversos municipis de
Madrid, Catalunya i Andalusia

Humana Day & Street Action

Al llarg del mes de setembre
Lloc: botigues de
Madrid, Barcelona i Sevilla

**HUMANA
PEOPLE TO PEOPLE DAY
FOOD FOR ALL 2011**

Si vols participar en qualsevol
d'aquestes activitats,
contacta amb nosaltres

HUMANA
Fundación Pueblo para Pueblo és una fundació inscrita al registre de Fundacions Assistencials del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat amb el número 08-0347. Membre i cofundador de 'The Federation Humana People to People'

SEU CENTRAL
Catalunya
Pol. Ind. L'Ametlla Park
C/ Aiguafreda 12
08480 L'Ametlla del Vallès (Barcelona)
Tel: (+34) 93 840 21 82

DELEGACIONS
Andalusia
Camino de Illora s/n
18250 Valderrubio (Granada)
Tel: (+34) 958 45 49 12

Aragó
Vicente Pinies, 34
22580 Benabarre (Huesca)
Tel: 902 170 273

Astúries
Pol. Ind. Asipo
C/ A. Parcela 9
33428 Llanera
Tel: (+34) 985 26 75 99

Castilla La Mancha
Pedro José, 6, 1º C
19200 Azuqueca de Henares
(Guadalajara)
Tel: (+34) 949 26 28 59

Galícia
Lugar de Gandara, s/n
15881 - Sergude- Boqueixon (La Coruña)
Tel: (+34) 981 51 18 52

Madrid
Pol. Ind. Polvoranca
Camino de Polvoranca, 3
28914 Leganés
Tel: (+34) 91 642 31 89

València
Pol. Ind. Fuente del Jarro
C/ Islas Baleares, 32, 1º, despacho 5
46988 Paterna (Valencia)
Tel: (+34) 96 134 16 05

Botigues HUMANA a Espanya

Barcelona
*Provença, 500
*Provença, 167
*Viladomat, 51
*Travessera de Gràcia, 85
*Av. Paral·lel, 85
*Ronda Universitat, 19
*Roger de Llúria, 9

*Av. Meridiana, 314
*Santa Eulalia, 116
(L'Hospitalet de Llobregat)

Madrid
*Paseo Delicias, 55
*Ríos Rosas, 31
*Atocha, 68
*López de Hoyos, 145
*Marcelo Usera, 70
*Nuestra Señora del Carmen, 7
*Av. Monte Igueldo, 3

Granada
*Av. de La Constitución, 20
*Camino de Ronda, 154

Sevilla
*Av. Menéndez y Pelayo, 52
*Feria, 145

